

Sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Näringsdepartementet

Ert datum
2022-12-15

Er beteckning
N2022/02083

Vårt tjänsteställe, handläggare
FST STÖD GL, Lena Bäck,
lena.back@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Försvarsmaktens remissvar – Betänkandet Bättre förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård (SOU 2022:58)

Sammanfattning

I huvudsak tillstyrker Försvarsmakten de förslag som utredningen presenterar i betänkandet och instämmer i utredningens bedömningar.

Försvarsmakten anser dock att Jordbruksverkets beredskapstjänst bör omfatta även tjänstehund som används inom samhällsviktig verksamhet, att begreppet vårdgivare bör begränsas och förtydligas och att försvarsinspektören för hälsa och miljö bör ges ansvar för verksamhets- liksom individtillsynen inom djurens hälso- och sjukvård inom Försvarsmakten

Försvarsmakten bedömer vidare att det finns behov av särskild utredning avseende förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård vid höjd beredskap och inom ramen för Sveriges medlemskap i Nato.

Försvarsmaktens synpunkter utvecklas nedan.

Jordbruksverkets beredskapstjänst bör även omfatta tjänstehundar som används i samhällsviktig verksamhet

Av utredningen framgår att privata aktörer bör ha huvudansvaret för smådjursjukvården och uppfattningen att tillgången till privat smådjursjukvård dygnet runt i stora delar av landet är säkerställd framförs (s. 194). Inom Försvarsmakten används tjänstehundar, d.v.s. hundar under utbildning eller med

(LBÄ)

krigsplacering i myndigheten. Försvarsmakten bedömer att verksamheter med dessa tjänstehundar även bedrivs i områden där det är brist på privata aktörer med beredskap eller tillgång överhuvudtaget till privat veterinär smådjursjukvård. Här anser Försvarsmakten att staten bör ta ett särskilt ansvar för veterinär service och beredskap för de tjänstehundar som används i samhällsviktig verksamhet såsom inom Försvarsmakten, Tullverket, polis och räddningstjänst m.fl. aktörer. Jordbruksverkets beredskapstjänst bör därför vara tillgänglig även för ärenden som rör sådana tjänstehundar och aktörer inom veterinär smådjursjukvård med beredskap avseende tjänstehund bör kunna ansluta sig till tjänsten.

Försvarsmakten bedömer även att själva begreppet tjänstehund behöver definieras och beskrivas skilt från det som i allmän kontext avser sällskapsdjur. Detta för att betona att dessa arbetande hundar som används inom samhällsviktig verksamhet omfattas av ett särskilt statligt åtagande.

Förslag till förordning om statens ansvar för veterinär service m.m, avsnitt 1.3, s. 45

Det bör tilläggas i 12 § att *beredskapstjänsten även omfattar ärenden som rör tjänstehundar som används inom samhällsviktig verksamhet*. Veterinärer som erbjuder sjukvård till *tjänstehund enligt ovan* under beredskapstid får anmäla sig till beredskapstjänsten.

Begreppet vårdgivare bör vara begränsat till verksamheter där djurhälsopersonal är anställd eller verksam och som står under tillsyn

Försvarsmakten instämmer i det som utredaren framför (s. 358) att verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård som enbart har icke-behörighetsreglerad personal inte bör stå under tillsyn eftersom tillsynen kan uppfattas som en kvalitetsgaranti. Att en sådan verksamhet samtidigt omfattas av definitionen vårdgivare och kan omnämnas sig som sådan (s. 359-360) bedömer Försvarsmakten likafullt är olämpligt utifrån liknande resonemang, d.v.s. att begreppet vårdgivare i sig kan uppfattas som en kvalitetsgaranti. Försvarsmakten anser därför att begreppet vårdgivare inom djurens hälso- och sjukvård bör begränsas till sådan verksamhet där djurhälsopersonal är anställd eller verksam och som står under statens tillsyn. Samtidigt bör ytterligare begrepp införas i lagen som avser de verksamheter som enbart bedrivs med icke-behörighetsreglerad personal för att tydliggöra skillnaderna. En sådan verksamhet skulle förslagsvis kunna omnämnas som övrig verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och fortsatt omfattas av de grundläggande kraven på god och säker vård liksom samhällets krav på djurskydd, smittskydd och livsmedelssäkerhet.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, avsnitt 1.1, s. 34-40

Definition av vårdgivare inom djurens hälso- och sjukvård i 1 kap. 4 § bör begränsas genom tillägget *och där djurhälsopersonal är anställd eller verksam*.

Ytterligare begrepp bör samtidigt införas i lagen i en 4b § som *övrig verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård* och som definieras som verksamhet med enbart icke-behörighetsreglerad personal inom djurens hälso- och sjukvård.

Det bör framgå i 2 kap. 1 § andra stycket att *en vårdgivare inom djurens hälso- och sjukvård* ska bedriva verksamheten på ett sådant sätt att djurhälsopersonalen har förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter.

Det bör framgå i 5 kap. 1 § att *vårdgivare som bedriver verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård* och den som tillhör djurhälsopersonalen vid utövande av verksamhet enligt lagen står under tillsyn.

Försvarsinspektören för hälsa och miljö bör ansvara för tillsynen av djurens hälso- och sjukvård inom Försvarsmakten

Inom Försvarsmakten bedrivs verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård av djurhälsopersonal beträffande f.f.a. tjänstehundar. Som vårdgivare inom djurens hälso- och sjukvård kommer Försvarsmakten således att omfattas av verksamhetstillsyn utöver den individtillsyn av djurhälsopersonalen inom Försvarsmakten som redan sker. I sammanhanget bedömer Försvarsmakten att det är lämpligt och ändamålsenligt att den operativa tillsynen både på individ och verksamhetsnivå bedrivs av försvarsinspektören för hälsa och miljö (försvarsinspektören) istället för länsstyrelsen. Försvarsinspektören ansvarar redan för bl.a. tillsynen av hälso- och sjukvården och tandvården samt för smittskyddet på humansidan liksom för den offentliga djurskyddskontrollen inom myndigheten. Förutom att de olika tillsynsområdena torde kunna samordnas vid den operativa tillsynen har försvarsinspektören även en särskild möjlighet till tillträde till Försvarsmaktens verksamheter, områden och lokaler m.m. Försvarsmakten bedömer att det ligger i verksamhetsutövarens intresse att en ändamålsenlig tillsyn kan genomföras eftersom den bidrar till ökad kvalitet på området.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, avsnitt 1.1, s. 39

Behöriga tillsynsmyndigheter angivna i 5 kap. 1 § bör kompletteras med *försvarsinspektören för hälsa och miljö*.

Behov föreligger av vidare utredning av förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård i höjd beredskap och inom ramen för Sveriges medlemskap i Nato

Försvarsmakten bedömer att det förutom denna utredning finns behov av särskild genomlysning och utredning avseende förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård vid höjd beredskap och inom ramen för Sveriges medlemskap i Nato.

Försvarsmakten bedömer att en utredning särskilt behöver belysa följande frågor.

Det finns behov av omarbetning och modernisering av krigsveterinärförordningen (1981:648) för att bättre spegla utvecklingen av totalförsvaret, ansvarsfördelning och organisation av det civila försvaret samt dagens civila veterinärverksamhet.

Det finns behov av utredning avseende införande av civilplikt för veterinärer inom ramen för regeringens återinförande av civilplikt.

Det finns behov av utredning av försörjningsberedskapen och behovet av särskilda beredskapsföretag även inom djurens hälso- och sjukvård.

Det finns behov av utredning om Sveriges förmåga att lämna samt ta emot värdlandsstöd inom djurens hälso- och sjukvård avseende utländska Nato-förband som medför tjänstehundar. Som medlem i Nato kommer Sverige att omfattas av samt behöva implementera ett stort antal standardiserade överenskommelser för ökad interoperabilitet, exempelvis angående krav på veterinärmedicinskt omhändertagande av tjänstehundar. Innebörden av dessa överenskommelser behöver analyseras för att kunna omhändertas på ett relevant och effektivt sätt. I sammanhanget behövs utredning av Jordbruksverkets möjligheter enligt 3 kap. 14 § förordning (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård att meddela föreskrifter om särskilt tillstånd till tillfällig yrkesutövning för f.f.a militära veterinärer med legitimation i tredje land och som är verksamma i Sverige inom utländska militära förband. Även övriga legala förutsättningar och hinder för utländsk trupp att genomföra verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård behöver genomlysas mot bakgrund av det s.k. behandlingsförbudet.

Försvarsmakten önskar slutligen framföra att det finns ytterligare områden inom området veterinär folkhälsa som behöver utredas och omhändertas avseende legala förutsättningar och hinder för Sveriges förmåga till värdlandsstöd. Exempel på sådana sakområden och som omfattas av EU-rätten rör livsmedelssäkerhet rörande införsel och utförsel av livsmedel samt djurhälsa rörande införsel och utförsel av tjänstehundar.

I beredningen av detta ärende har deltagit försvarsgrensveterinär Karin Granath (FST RHS), stabsveterinär Åse Bergström (FömedC), försvarsjurist Stefan Ulfswärd (FST JUR), stf avdelningschef Ewa Axelsson (FST STÖD GL) samt generalläkare Claes Ivgren (FST STÖD GL).

Detta yttrande har beslutats av generalmajor Stefan Sandborg. I den slutliga handläggningen har som föredragande deltagit stabsveterinär Lena Bäck.

Stefan Sandborg
chef Försvarsstabens stödenhet

Lena Bäck
Stabsveterinär

Sändlista

Näringsdepartementet n.remissvar@regeringskansliet.se samt kopia till asa.wideback@regeringskansliet.se

För kännedom
Försvarsdepartementet
FS
FömedC

För kännedom inom HKV

FST JUR
FST STRA
FST RHS
OPL
MUST
FIHM